

Zitting 2000-2001

25 september 2000

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Opening van de zitting 2000-2001

3

Benoeming van het Bureau

Toespraak van de voorzitter

OPENINGSVERGADERING VAN MAANDAG 25 SEPTEMBER 2000

Voorzitterschap van de heer Paul Van Grembergen, oudste lid in dienstjaren

– *De vergadering wordt geopend om 10.40 uur.*

OPENING VAN DE ZITTING 2000-2001

De voorzitter : Het Vlaams Parlement komt heden van rechtswege bijeen krachtens de artikelen 32, §1, eerste lid en 53bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

Ik verklaar de zitting 2000-2001 geopend.

BENOEMING VAN HET BUREAU

De voorzitter : Aan de orde is de benoeming van het Bureau van het Vlaams Parlement.

Het ligt voor de hand dat de fractievoorzitters, in die hoedanigheid gelijkgesteld met de ondervoorzitters van het parlement, bij deze benoeming niet betrokken zijn.

Het scheidend Bureau was als volgt samengesteld : voorzitter, de heer Norbert De Batselier, eerste ondervoorzitter, de heer Johan De Roo, tweede ondervoorzitter, de heer André Denys, derde ondervoorzitter, de heer Luk Van Nieuwenhuysen, vierde ondervoorzitter, de heer Jos Geysels, secretarissen, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Jan Loones.

Vraagt iemand het woord omtrent de benoeming van het Bureau ?

De heer Eric Van Rompuy : Ik stel namens alle fracties de reconductie van het uittreidend Bureau voor.

De voorzitter : Wij hebben het voorstel van de heer Van Rompuy gehoord. Daar het aantal kandidaatstellingen voor elk ambt in het Bureau gelijk is aan het aantal toe te wijzen ambten, verklaar ik benoemd :

tot voorzitter : de heer Norbert De Batselier;
tot eerste ondervoorzitter : de heer Johan De Roo;
tot tweede ondervoorzitter : André Denys;

tot derde ondervoorzitter : Luk Van Nieuwenhuysen;
tot vierde ondervoorzitter : Jos Geysels;
tot secretarissen : mevrouw Trees Merckx-Van Goey; mevrouw Anny De Maght-Aelbrecht en de heer Jan Loones.

Het Bureau van het Vlaams Parlement is aldus samengesteld en ik verzoek de voorzitter en twee secretarissen hier op het gestoelte te komen plaatsnemen.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, neemt plaats op het voorzittersgestoelte.*

ROUWHULDE

De voorzitter : Vandaag, 25 september, openen wij officieel een nieuw parlementair jaar. Voordat ik mijn eigenlijke toespraak begin, wil ik graag even stilstaan bij het plotselinge overlijden van Georges Cardoen op 7 september jongstleden.

In Georges Cardoen verliest de Vlaamse parlementaire gemeenschap één van haar meest markante leden. Na beëindiging van zijn mandaat als volksvertegenwoordiger in 1999 droeg hij de titel van eresenator. Het Vlaams Parlement huldigt Georges Cardoen als zijn gewezen secretaris, die er als bureaulid mee voor gezorgd heeft dat deze assemblee op korte tijd kon uitgroeien tot een dynamische instelling.

Zowel in het federale parlement als in het Vlaams Parlement heeft hij een markante loopbaan uitgebouwd. Hij was er de man niet naar om zich voortdurend in de schijnwerpers te plaatsen, hij was nooit op zoek naar louter persoonlijk succes. Hij was duidelijk een politicus uit roeping. De gedrevenheid die daaruit voortkwam alsook zijn dossierkennis, zijn rustige overredingskracht en zijn tomeloze inzet, hebben hem altijd gekenmerkt.

Als burgemeester van Galmaarden heeft Georges Cardoen zich 35 jaar lang vol animo aan de ontwikkeling van een goed lokaal bestuur gewijd.

Persoonlijk heb ik Georges leren kennen als een minzaam man die bij al zijn politieke initiatieven steeds het belang van verdraagzaamheid en verbondenheid met de samenleving benadrukte. Voor ons allen blijft Georges Cardoen een voorbeeld : als volksvertegenwoordiger, als politicus en als mens. Hij leeft voort in onze herinnering. Mag ik u vragen om één minuut stilte als laatste

huldebetoon aan onze collega. *(De vergadering neemt een minuut stilte in acht).*

TOESPRAAK VAN DE VOORZITTER

De voorzitter : De opening van dit parlementaire werkjaar vindt plaats in een bijzondere sfeer. We zijn nog maar 13 dagen van de gemeenteraadsverkiezingen verwijderd. Ongetwijfeld zijn de verwachtingen bij ieder van u hoog gespannen. En ongetwijfeld had en hebt u een bijzonder drukke agenda af te werken. De grote inspanningen op het lokale niveau mogen ons echter niet beletten om de werkzaamheden binnen dit parlementaire halfroond in optimale omstandigheden aan te vatten. Ik ben er dan ook van overtuigd dat u dit werkjaar op een inhoudelijk gefundeerde en creatieve wijze invulling zult geven aan uw parlementaire mandaat. Het zal u niet ontgaan zijn dat na de hernieuwing van deze assemblee, nu iets meer dan een jaar geleden, de werking ervan en haar leden vanuit diverse hoeken zeer kritisch - zelfs met argusogen - werden bekeken. Er waait een nieuwe wind door dit huis, gestuurd door de nieuwe coalitie en - inhoudelijk vaak becommentarieerd, maar ook verrijkt door de ideeën vanuit de oppositie. En na de gebruikelijke inlooperperiode na een regeringswissel zijn we nu als parlement stilaan op kruissnelheid gekomen. Iedereen heeft zich inmiddels optimaal kunnen inwerken en heeft vanuit zijn persoonlijke interessesfeer zijn werkerrein gevonden.

Beste collega's, de volgende maanden wachten ons belangrijke dossiers die uw volledige inzet en medewerking vergen. Het betreft onder meer dossiers in het kader van het vernieuwingsproces, dat in 1995 onder mijn voorzitterschap is ingezet en dat ik ook in deze legislatuur verder met uw hulp wil uitvoeren.

Midden december 1999 presenteerde ik mijn voorstellen voor de krachtlijnen van het beleid 1999-2004 van het Vlaams Parlement, een plan om de relaties tussen de burger en de politiek te optimaliseren en om te streven naar een grotere verantwoordelijkheid en betrokkenheid van ieder van ons bij de politiek. In dat beleidsplan reik ik een aantal middelen aan om van deze assemblee een hedendaagse en dynamische instelling te maken, die de band tussen burgers en het Vlaams Parlement sterker maakt. Hierbij wordt een driedelig doel nagestreefd, namelijk : het continueren en verfijnen van de modernisering van dit huis; het verder verbeteren van de relatie tussen het Vlaams

Parlement en de burgers en het invoeren van een aantal interne structurele maatregelen om het beleid in het Algemeen Secretariaat te optimaliseren.

Concreet zijn de volgende concepten in voorbereiding of in uitvoering. Er wordt gewerkt aan de verdere ontwikkeling van een modern informatie- en communicatie-technologiebeleid. Dat past in een verdere professionalisering van het voorlichtingsbeleid. Een grotere en gebruiksvriendelijke toegang tot de parlementaire informatie en de informatiekkanalen te bereiken is daarbij het doel. Zo zijn in Proteus, dat via de website van het Vlaams Parlement consulteerbaar is, de volledige teksten opgenomen van alle publieke parlementaire documenten sinds 1972. Sinds kort is ook het beknopt verslag van de plenaire vergaderingen on-line raadpleegbaar. En het Algemeen Secretariaat werkt op dit ogenblik aan een grondige re-engineering van de website, die nog gebruiksvriendelijker moet worden.

Dit najaar wordt het Reglement op een aantal punten aangepast. Ik denk daarbij bijvoorbeeld aan procedures voor het vaststellen van de recesperiodes. Voorts is het wenselijk bepaalde zaken die naar aanleiding van de onderzoekscommissie Scheepskredieten ad hoc werden bepaald, reglementair te verwerken. Het betreft zaken als de geheimhoudingsplicht, de sanctie op de schending ervan en de wijze van samenstelling van de commissie.

Met de Vlaamse Ombudsman en de Kinderrechtencommissaris werd een samenwerkingsprotocol afgesloten waardoor de volledige logistieke ondersteuning van deze instellingen wordt verzorgd door het Algemeen Secretariaat van het Vlaams Parlement. Conform de regelgeving werden de bevindingen uit het eerste jaarverslag van de Vlaamse Ombudsdienst al door een aantal commissies besproken. Dat resulteerde in resoluties die het Vlaams Parlement heeft goedgekeurd.

Ook werden de controle-instrumenten verder geoptimaliseerd. Zo worden tegen het zomerreces van 2001 de adviserende conclusies verwacht van een multidisciplinaire werkgroep die onderzoekt of de decreetsevaluatie aan een onafhankelijke instelling dan wel aan het Vlaams Parlement en zijn diensten toevertrouwd moet worden.

In mei 2000 werd een nieuw samenwerkingsprotocol, dat door het Vlaams

Parlement werd opgesteld, door de Vlaamse regering goedgekeurd. Het nieuwe protocol voorziet in een ruimere structurele samenwerking onder meer op informaticagebied. Ook het geïntegreerde loket van de Vlaamse administratie past in die overeenkomst.

Naast deze administratieve vernieuwingsinitiatieven werd er dit jaar hard gewerkt aan het concretiseren van politieke initiatieven. Ik breng die nog even in herinnering.

In samenspraak met de Vlaamse Ombudsdienst werd een handleiding met richtlijnen inzake sociale dienstverlening door de volksvertegenwoordigers opgesteld. Die handleiding zal ik binnenkort aan het uitgebreid Bureau ter goedkeuring voorleggen. Uitgangspunt is daarbij de vraag : wat houdt het begrip ‘dienstverlening’ aan de bevolking precies in ? Met een handleiding moet duidelijk worden hoe de volksvertegenwoordigers de burgers kunnen bijstaan, wat hun positie is, welke middelen wel en welke niet tot hun beschikking staan en wat de rol van de ombudsman of de klachtenmanager daarbij is. Met andere woorden : wat mogen de Vlaamse volksvertegenwoordigers nu nog wél doen op het gebied van dienstverlening ? Het is immers niet altijd eenvoudig om het begrip luisterbereidheid te onderscheiden van persoonlijk cliëntelisme, administratief favoritisme en beïnvloeding van bestuurlijke handelingen.

Tot mijn spijt kon er afgelopen werkjaar geen consensus bereikt worden over een decumulatieregeling. Dat wil echter niet zeggen dat dit initiatief van de politieke agenda verdwijnt. Integendeel. Er wordt onder de fractieleiders van de democratische partijen afgesproken een voorstel in te dienen. Ik realiseer mij ten volle dat de decumulatieproblematiek een zeer complex dossier is. Voor een optimale werking van dit huis is het dan ook relevant om alle invalshoeken, mogelijkheden en visies inhoudelijk te toetsen. Het is belangrijk dat een voorstel kan rekenen op een zo groot mogelijk politiek draagvlak.

Ook wat de jaarlijkse aangifte van mandaten, ambten en beroepen betreft, werd het voorbije werkjaar tussen de verschillende democratische partijen van meerderheid en oppositie een aantal voorstellen besproken. Alle partijen zijn het erover eens dat er een regeling nodig is. De concrete uitvoering moet nog worden afgebakend. Hier zijn we in de eindfase.

De invoering van het klachtenrecht is een ander

initiatief dat momenteel in de commissie in behandeling is. Op 26 april van dit jaar werd een voorstel van decreet ingediend dat het klachtenrecht ten aanzien van instellingen decretaal vastlegt. Op die manier worden de bestaande klachtenregelingen - die zeer uiteenlopend van aard zijn - gestructureerd. Voor de burger betekent dat meer toegankelijkheid. De burger zal daardoor ook meer overzicht krijgen. Het is de bedoeling dat de burger steeds een professioneel aanspreekpunt heeft voor zijn klachten en opmerkingen en dat het geheel van maatregelen drempelverlagend werkt.

In een recent jaarverslag pleitte de voorlichtingsambtenaar van de Vlaamse Gemeenschap voor een Vlaamse, decretaal verankerde controleregeling met betrekking tot politieke misbruiken van de Vlaamse overheidscommunicatie. Ook de moeilijke verhouding tussen de Vlaamse regering en de federale Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven maakte het nodig een oplossing te vinden voor de inadequate bevoegdheidsproblematiek. Meer transparantie door een eigen Vlaamse controle op de verkiezingsuitgaven en een autonoom voorlichtingsbeleid van de Vlaamse overheid zijn initiatieven die een eind moeten maken aan de al jaren aanslepende discussie over de bevoegdheid inzake controle op de regeringsmededelingen en het communicatie- en voorlichtingsbeleid. Twee voorstellen liggen daarvoor ter tafel in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming. Beide voorstellen hebben, weliswaar vanuit diverse invalshoeken, de intentie om de bevoegdheid van de federale Controlecommissie voor de Verkiezingsuitgaven drastisch in te perken. Ik hoop dat de huidige politieke constellatie gunstig is en dat deze materie zo snel mogelijk besproken wordt op de Costa.

Een ander element van grotere openheid en controle is dat vanaf dit jaar de begroting van het Vlaams Parlement als officieel ‘stuk’ wordt gepubliceerd.

In mijn beleidsplan komt ook de relatie met de media aan bod. Daarbij zou een aantal probleemsituaties aangekaart worden. Onderling zijn wij het erover eens geworden dat dit het beste zou kunnen verlopen via een themadebat over onderwerpen, die aangereikt worden door de deskundigen en door de journalisten zelf. Ik verwacht dus initiatieven vanwege de bevoegde parlementsleden, in samenspraak met mensen uit de media.

De invoering van de benaming ‘Vlaams Parlement’ i.p.v. Vlaamse Raad wordt in de loop van de volgende weken in de Costa besproken. Het verheugt mij zeer dat de aanvankelijke sfeer van weigerachtigheid zich inmiddels op federaal vlak en aan Waalse zijde heeft omgebogen tot een sfeer waarin een open dialoog mogelijk is.

Begin mei, om precies te zijn op 2 mei jl. heeft het uitgebreid Bureau mijn consensustekst voor een gronddecreet voor Vlaanderen goedgekeurd. Dat is niet meer dan een eerste aanzet. De uitvoering werd in handen gegeven van externe juridische deskundigen. In het Gronddecreet zullen uitspraken worden gedaan over een aantal grondrechten. Het betreft grondrechten die nu behandeld worden in de federale grondwet en in internationale verdragen en die kunnen worden overgenomen in een Gronddecreet. In ieder geval moet een dergelijk Gronddecreet waarden als gelijkheid, vrijheid, rechtvaardigheid, solidariteit, verdraagzaamheid en verantwoordelijkheid als uitgangspunten hanteren. Er zal eveneens getoetst worden in welke mate de rechten en vrijheden van de federale Grondwet kunnen worden aangevuld op diverse domeinen zoals leefmilieu, cultuur, huisvesting, onderwijs enzovoort.

De voorheen genoemde visies en initiatieven hebben tot doel een wezenlijke bijdrage te leveren aan een moderne politiek, die volledig aangepast is aan de behoeften van de burgers en die bijdraagt tot een maakbare samenleving. Daarbij moet er een eind worden gemaakt aan het idee als zouden de politici niet meer weten wat er onder de burgers leeft; aan het idee ook dat politici uit hun ivoren toren moeten komen en opnieuw onder de mensen moeten komen.

We moeten af van dergelijke clichés. De moderne politicus realiseert zich maar al te goed welke gevoelens van onrust er in de maatschappij leven. Hij of zij beseft ten volle de problematiek van de democratische besluitvorming en de visie van de burger hierop. Het is echter niet eenvoudig om een bevredigende oplossing voor dit probleem te vinden, temeer daar de oorzaken ervan niet zonder meer duidelijk zijn. In ieder geval kan niet ontkend worden dat er in Vlaanderen - en ook elders in Europa - meer een meer een duale samenleving dreigt te ontstaan. De snel evoluerende informatiemaatschappij en de globalisering werken dat fenomeen nog meer in de hand. Deze maatschappelijke moeilijkheden worden aangegrepen door extreme partijen, die munt willen slaan uit het gevoel van onzekerheid bij de burgers.

Ik meen te mogen stellen dat bij zoiets als de relatie tussen burger en politiek de volgende begrippen sleutelwoorden zijn : enerzijds het idee van politieke machteloosheid en anderzijds de veranderende maatschappij waarin individualisme steeds belangrijker wordt. Luc Huyse formuleerde het zo : Ieder individu is zijn eigen planbureau geworden. Ik verwacht dat de onderhandelingen inzake staats hervorming ertoe leiden dat dit huis meer armslag en macht krijgt, want ook dat is een noodzakelijkheid. We moeten in dit halfroond de mogelijkheid krijgen om de beslissingen die hier worden genomen, effectief en zo adequaat mogelijk autonoom te kunnen uitvoeren. Bevoegdheden moeten daar worden ingedeeld waar zij het meest effect hebben. Enkel zo kan ook de betrokkenheid van de burger worden verhoogd.

Ik hoop dan ook dat er een doorbraak gerealiseerd kan worden zodat een aantal Vlaamse dossiers – oude en jonge – hun ontknoping mogen kennen. Ik heb er het grootste vertrouwen in dat de minister-president, samen met zijn equipe, de belangen van onze deelstaat optimaal verdedigt in de gesprekken daarover. De politieke wil is in ieder geval aanwezig om een aantal heikele communautaire knopen door te hakken. Een goede verstandhouding aan weerszijden van de taalgrens bij dergelijke onderhandelingen is van het grootste belang. We blijken op een volwassen manier tot een gesprek te komen opdat België in optimale omstandigheden zou kunnen evolueren. Een samenleving ondergaat voortdurend technologische, economische, ecologische en maatschappelijke processen, die elk in hun tijd een passende oplossing vragen. Dat geldt ook op bestuurlijk vlak. Ik hoop dat de ontwikkelingen op bestuurlijk niveau ertoe zullen bijdragen dat u allen enthousiast aan dit nieuwe parlementaire jaar begint. Ik wens u veel succes toe bij al uw inspanningen.

Ik verklaar het Vlaams Parlement geconstitueerd. Hiervan zal worden kennis gegeven aan de Vlaamse regering, de Senaat, de Kamer van Volksvertegenwoordigers, het Parlement de la Communauté française, het Parlement wallon, de Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft en de Brusselse Hoofdstedelijke Raad. (*Applaus*)

SAMENSTELLING VAN DE COMMISSIES

Wijziging onder de plaatsvervangende leden

De voorzitter : Voor de VLD-fractie is in de

Commissie voor Economie, Landbouw, Werkgelegenheid en Toerisme de heer Jozef Browaeyts als plaatsvervangend lid vervangen door de heer Koen Helsen.

Voor de SP-fractie is in de Interparlementaire Commissie van de Nederlandse Taalunie de heer Norbert De Batselier als lid vervangen door de heer Tuur Van Wallendael.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.30 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 10.58 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Niki De Gryze : gezondheidsredenen;

Patricia Ceysens, Joachim Coens, Guy Swennen ; ambtsverplichtingen.

